

ΣΤΟ ΜΕΤΩΠΟ

Μετά τη Χαραυγή και τις Ματωμένες γειτονιές, ο Κόσμος δημοσιεύει σε συνέχειες το τρίτο μέρος του βιβλίου Στο μέτωπο, της καταξιωμένης συγγραφέως Γιώτας Κριλή. Το βιβλίο θα κυκλοφορήσει σύντομα στην Ελλάδα από τον Εκδοτικό Οίκο Ωκεανός.

Γιώτα Κριλή

Μέρος 6ο

Ο Μαστροπάν έπλεε σε πελάγη ευτυχίας. Θα έμενε στην Αθήνα μια παραπάνω μέρα για να ξαναδεί τα παλιά του στέκια και να κάνει μερικά ψώνια.

- Μαστροπάν, εγώ και ο Σωκράτης θα σου κάνουμε παρέα. Δεν άρχισαν ακόμα τα μαθήματα, είπε ο Μηνάς.

- Σας ευχαριστώ, λεβέντες μου. Ελπίζω να μην σας κουράσω που 'μαι αργοκίνητος. Έχασα το πόδι μου στον πόλεμο του '97, χάρη στην ανικανότητα και τη βλακεία του αρχιστράτηγου πρώην Διάδοχου και νυν έκπτωτου βασιλιά Κωνσταντίνου.

- Δεν βιαζόμαστε, Μαστροπάν. Θα κάνουμε τον περίπατο με το πάσο μας.

- Δεν το περίμενα, να 'χει αλλάξει τόσο πολύ η παλιά μου μητριά η Αθήνα. Αγνώριστοι είν' οι δρόμοι της. Τότε που δούλευα λούστρος ήταν χωματόδρομοι και γέμιζαν σκόνες και λάσπες τα παπούτσια. Τώρα είναι ασφαλτοστρωμένοι. Να πάμε σιγά-σιγά μέχρι τον «Παρνασσό». Χάρη στη νυκτερινή σχολή του για άπορα παιδιά έμαθα γράμματα και φωτίστηκε ο νους μου. Ήταν μεγάλο ευεργέτημα.

- Εννοείς τον Φιλολογικό Σύλλογο «Παρνασσός»;

- Βεβαίως. Αλλιώς θα ήμουν αγράμματος, ξύλο απελέκτο. Οι γραμματιζούμενοι μας νοιάστηκαν τότε και μας πρόσφεραν δωρεάν σχολείο, ακόμη και ρούχα και παπούτσια.

- Είναι κέντρο διαφώτισης ο «Παρνασσός». Εγώ πηγαίνω συχνά σε εκθέσεις και διαλέξεις που γίνονται εκεί. Μάλιστα, τώρα οργανώνουν έκθεση με έργα για πούλημα που έχουν δωρίσει οι καλλιτέχνες προς υποστήριξη των θυμάτων της πυρκαγιάς στη Θεσσαλονίκη, είπε ο Μηνάς.

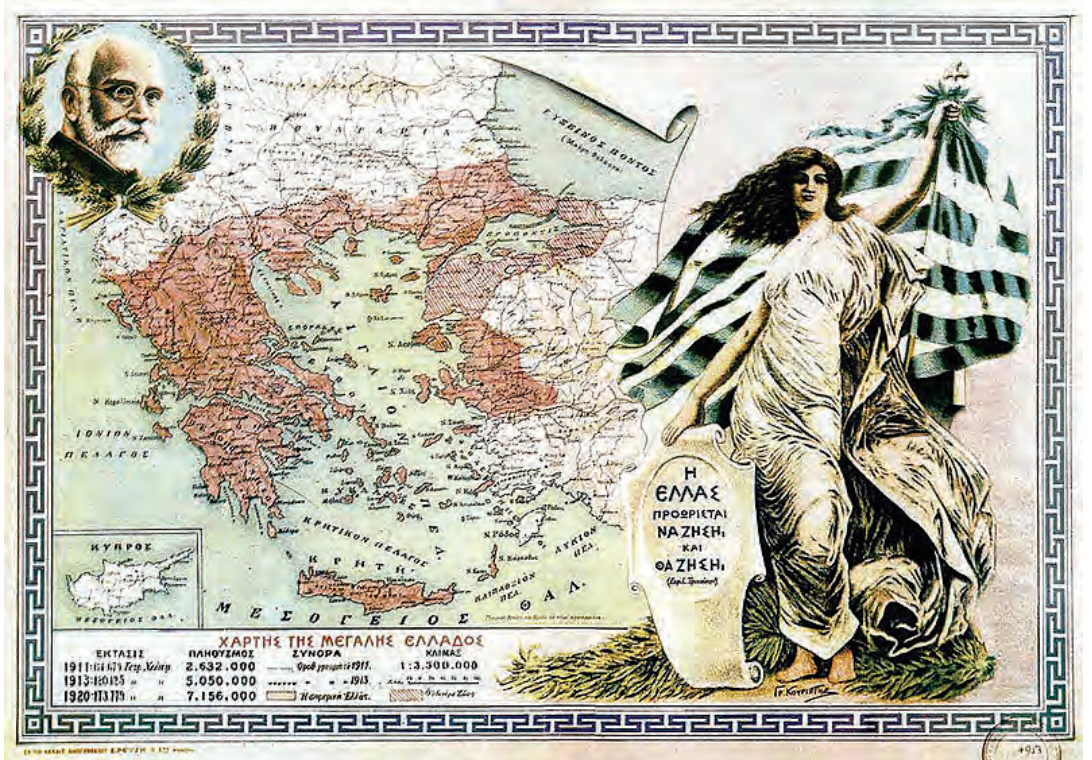
Είχαν φτάσει έξω από το κτίριο. Ο Μαστροπάν στηρίχτηκε στο μπαστούνι του.

- Να εκεί κάτω στο υπόγειο. Φαίνεται να λειτουργεί ακόμη η σχολή, αναφώνησε συγκινημένος.

- Δεν την είχα προσέξει και δεν ήξερα ούτε καν ότι υπάρχει.

- Αλίμονο, βαριόμοιρα παιδάκια, είπε και έστρεψε προς την Εκκλησία. Ν' ανάψω ένα κεράκι στη Χάρη του.

Οι δυο νέοι τον περίμεναν έξω. Αναψε το κεράκι, ασπάστηκε την εικόνα του Αγίου Γεωργίου και κάθισε στο στασίδι. Θυμήθηκε που προσευχόταν γονυπετής σε τούτη την εκκλησία ζητώντας λυτρω-

μό από τις κακουχίες που τον βασάνιζαν έντεκα χρονών παιδάκι και αναστέναξε. Συνάμα σκέφτηκε τη γυναίκα του τη Διαμάντω, την οικογένειά του, το Απδονοχώρι και σπκώθηκε εμψυχωμένος.

Βγαίνοντας χαμογέλασε στους νέους και κίνησαν για τα ψώνια χαζεύοντας στις βιτρίνες. Ψώνισε καλούδια για τα παιδιά και μια μεταξωτή πράσινη μαντίλα για τη Διαμάντω. Τελευταία μπήκαν σε ένα σιδεράδικο και περιεργαζόταν τα εργαλεία.

- Μου 'καναν μεγάλη ζημιά. Όμως με βοήθησε ο κουμπάρος μου και τα 'χω αντικαταστήσει σχεδόν ούλα. Έχω και τρεις μαθητευόμενους, πρόσθεσε με καμάρι. Μ' αρέσει τούτη η πλάνη.

- Είναι πρώτης τάξεως, είπε ο Μηνάς που ήξερε από εργαλεία.

Τελικά αγόρασε την πλάνη, μια σιδερόβιδα, ένα χειροπρίονο, μια φαλτσογωνιά και μερικά μολυβδοκόνδυλα.

- Μαστροπάν, θες να πάμε μέχρι το καφενείο; είπε ο Σωκράτης σπκώνοντας τα μισά ψώνια. Ο Μηνάς είχε σπκώσει τα άλλα μισά.

- Οποσδήποτε. Το 'χω στο πρόγραμμα να δω το περίφημο καφενείο που δουλεύει ο πατέρας σου.

Ο Ηρακλής τούς πρόσφερε μεζέδες και καφέ.

- Μ' αρέσει το στέκι σου, Ηρακλή. Εδώ στο καφενείο σου 'σπασαν το πόδι;

- Όχι, εδώ μας συνέλαβαν. Με χτύπησαν στο κρατητήριο. Ένα κάθαρμα με πήρε για κάποιον βενιζελικό αξιωματικό. Του 'χω κάνει μήνυση.

- Σκέφτομαι ότι αν δεν έχανα το πόδι

μου στον πόλεμο δεν θα ξαναγύριζα στο χωριό. Της μοίρας τα γραμμένα.

- Είσαι ευχαριστημένος που ξαναγύρισες;

- Βεβαίως. Πρώτον έγινα μάστορας. Αγαπώ την τέχνη του μαραγκού. Δεύτερον παντρεύτηκα την ανιψιά σου τη Διαμάντω που είναι πραγματικό διαμάντι. Τρίτον αγαπώ το χωριό. Μ' αρέσει να ζω κοντά στη φύση. Μόνο που μας μαγάρισαν τη ζωή οι «επίστρατοι» τα τελευταία δυο χρόνια.

- Δυστυχώς, Μαστροπάν. Σημάδεψαν τις ζωές όλων μας. Μακάρι ν' απαλλαγεί η χώρα παντοτινά από δαύτους. Είχαμε δυο χρόνια ν' ακούσουμε τον Εθνικό μας Ύμνο να τραγουδιέται στους στρατώνες, στα σχολεία και στις πλατείες. Τον είχαν αντικαταστήσει με το εμβατήριο Του Αετού ο γιος.

- Διαστρέβλωσαν τα πάντα. Ξελαρυγιάζονταν και στο χωριό τα πόνια του βασιλιά και μου 'σπαζαν τα νεύρα.

- Η εφημερίδα λέει πως ήταν στο πρόγραμμα της γερμανικής προπαγάνδας να διαδοθεί Του Αετού ο γιος προς ενίσχυση της στρατιωτικής απολυταρχίας. Και κάθε φορά που ο λατερνατζής έπαιζε Του Αετού ο γιος αμειβόταν είκοσι δραχμές από το βαρόνο Σεγκ. Μαθεύτηκε και μαζεύτηκαν όλοι οι λατερνατζήδες της Ελλάδας στην Αθήνα για τον λουφέ και τραγουδούσαν μέρα-νύχτα. Ο νέοι ξεφύλλιζαν τις εφημερίδες που περιέγραφαν τις χθεσινές εκδηλώσεις και ο Μηνάς ανάγγειλε:

- Η Εστία έχει και τα ποιήματα του Πολέμη και του Σουρή.

Η συνέχεια την άλλη Παρασκευή